

Informace o povodních v Libereckém kraji 2013

- Na základě vzniklé povětrnostní situace došlo v Libereckém kraji (dále jen „kraj“) ve dnech 1. – 2. 6. 2013 k nárůstu hladin řek Lužické Nisy, Smědé a Ploučnice, i malých nevýznamných toků postupně na druhý a třetí povodňový stupeň.
- K řešení této situace se dne 2. 6. sešla v poledních hodinách Krajská povodňová komise, která vyhodnotila situaci jako velmi vážnou, nicméně v dané chvíli neuvažovala o nutnosti vyhlášení krizového stavu.
- Na základě vyhlášení „nouzového stavu“ Vládou ČR hejtman rozhodl o svolání členů krizového štábu kraje a vyhlášení krizového stavu na území kraje, což bylo reálně provedeno až dne 3. 6. 2013 k 07:00 hodin, neboť kraj k času vyhlášení krizového stavu vládou (k 21:00 hod.) neměl k dispozici přesné znění Rozhodnutí Vlády ČR, ani neznal obsah nařízených opatření! Bohužel sdělovací prostředky informace měly, ale kraj ne. Rozhodnutí vlády bylo doručeno kraji až v ranních hodinách dne 3. 6. 2013.
- Na zasedání krizového štábu kraje byly stanoveny úkoly, a to především ke včlenění Krajské povodňové komise do krizového štábu kraje, bylo předáno rozhodnutí vlády na ORP a obce s úkoly k aktivaci orgánů krizového řízení na nižší úrovni a zajištění opatření vyhlášeného krizového stavu. Dále bylo rozhodnuto o koordinované pomoci postiženému území.
- Situace na území kraje v té době byla taková, že v důsledku vytrvalých přívalových dešťů došlo k vylití vody z břehů nejen nevýznamných toků, ale i Lužické Nisy na dolním toku (Chrastava, Bílý Kostel, Chotyně, Hrádek n. Nisou, státní hranice), ale v porovnání s povodní v roce 2010 šlo pouze o místní zaplavení. Obdobná byla situace na řece Smědá, kde došlo k vylití vody z břehů též na dolním toku pod Frýdlantem (obce Předlánce, Višňová a Černousy). Zde došlo k vylití vody z břehů Smědé na velké ploše, ale díky téměř dobudovaným ochranným hrázím po povodni 2010 došlo pouze k rozlivům toku a zatopením zahrad a sklepů, nikoliv k vyplavení domů. Na řece Ploučnici byla situace obdobná jako na Lužické Nise, i zde byl vyhlášen 3. stupeň povodňové aktivity v úseku od obce Stráž pod Ralskem až Mimoň. Hejtman osobně navštívil postižené území, aby se seznámil se situací a mohl lépe koordinovat záchranné a likvidační práce. V té době bylo na území kraje postiženo, respektive nahlášeno postižení 47 obcí a měst kde došlo ke škodám na majetku.
- V noci ze 4. na 5. 6. se povodňová situace začala stabilizovat a hladiny řek měly setrvalou nebo mírně sestupnou tendenci. V průběhu odpoledne 5. 6. a dne 6. 6. začaly významnější poklesy hladin na Lužické Nise a Ploučnici. Na Smědé hladina klesala pomaleji.
- V průběhu povodní dobře pracoval IZS kraje bez vážných nedostatků. Dobře pracovaly i jednotky požární ochrany obcí a měst, které si poskytovaly vzájemnou pomoc při jednotlivých zásazích.
- Ve dnech 6. 6. až 7. 6. se naplno začaly rozbíhat i likvidační práce, někde i obnovovací práce, které pokračovaly až do 9. 6. 2013, kdy přišly na některých místech místní přívalové deště.
- V souvislosti s těmito dešti opět došlo k nárůstu hladin řek, ale nepřekročily 2. stupeň povodňové aktivity. Došlo však k místnímu vylití vody z břehů nevýznamných potoků a splachu zeminy z polí, zasaženy byly především obce, kterým se předchozí povodeň vyhnula. V těchto místech se

okamžitě rozjely záchranné a likvidační práce. Poté se situace stabilizovala natolik, že jsme mohli dne 12. 6. 2013 požádat vládu o zrušení „nouzového stavu“, což se stalo k 24:00 hodin dne 12. 6. 2013, ale opět písemné vyrozumění jsme, až na naši urgenci, obdrželi až 13. 6. 2013 neoficiálně cca v 11:00 hodin, oficiálně až v odpoledních hodinách. Po přívalových deštích bylo celkem postiženo už 57 obcí a měst.

- Již v průběhu dne 6. 6. jsme organizovali zjišťování prvotních nákladů na záchranné a likvidační práce a cca od 10. 6. jsme organizovali zjišťování povodňových škod. Situaci poněkud komplikoval HZS LK, neboť i on začal zjišťovat na pokyn GŘ HZS škody přímo u JPO. Tím došlo k tomu, že se zjišťovaly 3 různé údaje a někteří starostové obcí často nevěděli, jaké údaje mají do kterých „výkazů“ zapracovat. Starostové byli zvyklí, že se zjišťovaly škody prvotní a následné, ale nikdy dříve se samostatně nezjišťovaly škody u JPO ze strany GŘ HZS.

- Ze zjišťování nákladů a škod jsou škody v kraji celkem na území 74 obcí, které jsou vyčísleny zaokrouhleně takto – prvotní náklady na záchranné a likvidační práce cca 3,2 milionu Kč, následné škody vzniklé na území kraje cca 568,4 milionů Kč.

Nedostatky:

- oficiální oznámení o vyhlášení, ale i zrušení vyhlášeného krizového stavu nebylo pro kraj zajištěno souběžně s informací v médiích a kraji nebyl znám jejich obsah,
- zprávy (zápisy) z ÚKŠ byly se zpožděním a byly zmatečné v tom slova smyslu, že souběžně byla zasílána rozhodnutí UPK a ÚKŠ, což doposud nikdy takto nefungovalo a nebylo jasné, proč tomu tak je,
- do činnosti orgánů KŘ zasahovaly rušivě některé USU a ministerstva svými dotazy nebo požadavky, kterými řešily své problémy namísto toho, aby využily např. svá územní pracoviště apod.
- enormní časový tlak na výsledky zjišťování nákladů a škod na území, někdy ještě před zrušením krizového stavu

Klady:

- další zkvalitnění činností a vyšší akceschopnost orgánů krizového řízení, orgánů samosprávy a reakce IZS po předchozích zkušenostech z povodní
- vysoká občanská i firemní solidarita s postiženými (nabídky pomoci apod.)
- reakce a připravenost závodů povodí, konkrétně v našem případě Povodí Labe, závod Jablonec a Povodí Ohře
- bezchybná funkčnost systémů limnigrafů na území kraje
- provedená opatření na povodí řek i jiných toků v kraji po povodni 2010 = daleko nižší postižení území i následky na infrastrukturu
- materiální připravenost obcí a IZS na povodně

Souhrnná výše škod po povodních a přívalových deštích v době vyhlášení nouzového stavu v členění dle majetku (údaje poskytnuté Ministerstvu financí ČR Libereckým krajem dne 19. 6. 2013)

Druh majetku v tis. Kč						Celkem
Státní	Krajský	Obecní	Podnikatelské subjekty	FO	PO nepodnikající	
174 925	244 430	145 417	1 460	1 845	332	568 409

Finanční prostředky ze Státního fondu dopravní infrastruktury pro Liberecký kraj

Dne 4. 6. 2013 obdržel Liberecký kraj od Státního fondu dopravní infrastruktury (dále jen „SFDI“) dopis, ze kterého vyplývá, že SFDI dne 3.6.2013 uvolnil 1,3 mld. Kč na odstranění povodňových škod a pověřil ministra Ing. Zbyňka Stanjuru k operativnímu rozhodování o přidělených finančních prostředcích. Přílohou tohoto dopisu je metodický pokyn pro žádost o finanční prostředky, která může být poskytnuta přímo krajem nebo příslušnou správcovskou organizací.

Dne 12. 6. 2013 v souladu s výše uvedeným metodickým pokynem SFDI hejtman Libereckého kraje zažádal o poskytnutí finančních prostředků ve výši 154.540.000,- Kč z rozpočtu SFDI. V příloze byl zaslán přehled akcí na silnicích II. a III. třídy v Libereckém kraji s předpokládanými náklady, o které Liberecký kraj žádá v rámci programu SFDI.

Ministr dopravy schválil žádost Libereckého kraje o poskytnutí finančních prostředků na odstranění škod po povodních na infrastruktuře silnic II. a III. třídy v celkové výši 154.540.000,- Kč. Předpokladem je spolufinancování ze strany Libereckého kraje ve výši 15 %. V roce 2013 poskytne SFDI Libereckému kraji částku ve výši maximálně 85% uhrazených nákladů. Účelem je poskytnutí neinvestiční finanční prostředky k odstranění škod vzniklých při povodních v červnu 2013, které postihly území Libereckého kraje. SFDI poskytuje finanční prostředky výlučně na povodňové škody. Liberecký kraj je povinen do jednoho měsíce po dočerpání poskytovaných finančních prostředků, avšak nejpozději do 15. 12. 2013, doložit, že na financování škod po povodních vedle finančních prostředků ze SFDI vynaložil stanovenou minimální výši vlastních (jiných) prostředků.